

deželna šolska oblast sporazumno s pomnoženim okrajnim šolskim svetom. — V slučaju, da deželna šolska oblast in pomnoženi okrajni šolski svet ne soglašata, odločuje minister za uk. — V pokojnino se uračuni stalno nameščenim posebnim veroučiteljem tudi začasna službena doba, ako sledi tej nepretržna službena doba. — Ako morajo posebni učitelji veronauka s stalno plačo poučevati veronauk na javnih ljudskih ali na mestnih šolah, se enačijo glede plač učiteljem mestnih šol.“

K temu pripominja „Edinost“:

Tukaj so sli slovenski poslanci Lahom zopet na led; oni gotovo niso dobro proučili tega načrta, ker bi bilo drugače nemogoče, da bi bili sprejeli zadnji odstavek. Ta zakon je napravljen edino-le za Laho in še posebej za mestne katehete v Gorici, zakaj v slovenskem delu dežele ni nobenega stalno nameščenega učitelja veronauka!

Da pa sploh laški poslanci ovijajo slovenske ob vsaki priliki okolo prstov, temu je dokaz tudi deželni zakon z dne 14. januarja 1906. V § 3. določa ta zakon, da spada v goriškem mestnem šolskem okraju 5 % učiteljev v I. plačilni razred, v II. 3 % in v III. 2 %; medtem, ko pripada učiteljev, nameščenih po deželi, le 3 % v I. plačilni razred, 4 % v drugi in 3 % v tretji.

Učitelji na dveh meščanskih šolah v Gorici imajo po 2000 K plače, šest kvinkvenij po 200 K in stanarino 500 K. Nihče bi temu nič ne oporekal, ako mesto svoje učitelje dobro plačuje, ako bi jim plačevalo tudi pokojnino. A temu ni tako. Čim je šel mestni učitelj v pokoj, se mu plačuje penzija iz deželnega pokojninskega zaloge, ki mu mora prispevati vsa dežela

Po § 11. državnega šolskega zakona z dne 14. maja 1869 mora priti na eno učno osebo do 80 učencev. Koliko učencev prihaja pa na goriških mestnih šolah na eno učno osebo? Na ljudskih šolah komaj po 40, na meščanskih se jih pa lahko sešteje na prste obeh rok! In vendar ustanavlja mesto vedno nove razrede, ako je spraviti kak „Protektionskind“ pod streho. Dokaz temu, ustanovitev druge meščanske šole.

Zakaj se pa v slovenskem delu dežele ne ustanovi nobena meščanska šola, ko bi imela biti vsaj v vsakem okrajnem glavarstvu?

vendar so hoteli ljubljanski učitelji o priliki nekega zborovanja že 1871. l. prirediti malo razstavo, pri kateri je bil duša omejnjeni tovariš.

Da bi bila midva ubožne šole in siromašne učence še bolj preskrbela z učnimi pomočki sva ustanovila že v Idriji društvo „Šola“, ki se je pozneje v Ljubljano preselilo in prekrstilo v „Narodno šolo“, v društvo, ki bo kmalu staro 40 let.

V letih 1870.—1875. smo imeli od raznih založnikov in tvornic papirja na razpolaganje le pisanke in risanke z nemškimi napisi. Nihče ni imel srčnosti, da bi to prepotrebno šolsko blago založil s slovenskimi napisi.

Le Winiker v Brnu je založil in realni profesor Lesar poslovenil pisanke s slovenskimi predpisi, a te so bile bolj za domačo kakor za šolsko rabo.

Ker ni hotel nihče založiti pisank in risank s slovenskimi napisi, sem storil to jaz, ko sem bil nadučitelj v Ljutomeru in prodajal to blago ondi in nekaj let še v Krškem. Toda v letih 1880 in dalje so bili tudi slovenski in drugi knjigotržci toliko pogumni, da so začeli zalagati in prodajati tako slovensko blago, ki se je moralo pa pred razprodajanjem predložiti v potrjenje deželnemu šolskemu svetu.

Po zadnjem odstavku navedenega zakona poučujejo učitelji veronauka ta predmet lahko na ljudskih ali mestnih šolah, plačo pa dobivajo učiteljev mestnih šol. Takega šolskega zakona ni v nobeni drugi kronovini!

Mi tega dotičnim katehetom ne zavidamo, le čudimo se, kako so mogli naši poslanci sprejeti tak nonsens. Največ se pa čudimo poslancu Berbuču kot načelniku šolskega odseka in kot upokojenemu profesorju, da ni uvidel kam pravzaprav meri ta prememba!

Ko so bili poslanci obeh strank in barv tako radodarni paru mestnih katehetov, bi se smelo pričakovati, da se bodo spominjali tudi učiteljev veronauka na deželi, ki poučujejo skoraj brezplačno ali za malenkostno nagrado. V zahvalo za to preziranje naj pa dotični le pridno agitirajo v smislu svojih poslancev za predstoječe državnozbornske volitve!

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

XXXIV. občni zbor „Narodne šole“ se je vršil dne 27. marca t. l. v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Predsednik Anton Razinger otvori zborovanje in podeli besedo tajniku. Tajnik Jožef Cepuder poroča: Zadnji redni občni zbor „Narodne šole“ se je vršil dne 12. septembra 1904. Leta 1905., na dan 12. septembra sklicani občni zbor se zaradi nesklepčnosti ni mogel vršiti in ostalo je do danes vse pri starem.

Stari, leta 1904. voljeni odbor je opravljal do danes vse društveno poslovanje. V tem odboru so bili: Anton Razinger, predsednik; Jakob Dimnik, podpredsednik; Alojzij Keclj, blagajnik; Jož. Cepuder, tajnik; Jakob Furlan, Ivan Krulec, Janko Likar, Juraj Režek in Fran Trošt, odborniki. Pregledniki društvenih računov so bili: Fran Gabršek, Luka Jelenc in Janez Levec.

Predlog člana Ažmana, stavljen pri zadnjem občnem zboru, da se poleg Petričevih zvezkov naročujejo tudi Grubbauerjevi zvezki, je bil z večino glasov sprejet in se od takrat postreže vsakemu z blagom, kakršnega želi.

Odbor je imel v tem času štiri seje. Pri prvih se je sklenilo procenente znižati od 25 na 20, ker je slavni deželni zbor že večkrat s svojo podporo izostal. Znanprej nam je sicer dovolil 800 K podpore, a le dovolil, nakazal jih še ni, in naše društvo željno pričakuje onega trenutka, ko bo deležno te dobrote.

Tudi pokojni Jos. Traven se je spomnil blagodušno „Narodne šole“, zato naj ga ohrani vsak član našega društva v

Te korporacije so bile pa takrat precej nemške (še danes!), posebno referent, (n. pr. na Kranjskem deželni šolski nadzornik Pirker), ki se je rad nad tem in onim izpodtikal. Da so bile pisanke več vredne, sem jim preskrbel na zadnji strani zemljevid kranjske dežele in zemljevid Avstro-Ogrske. Risanje in lesorezi za to so veliko stali, a bili so to prvi zemljevidi v slovenskem jeziku.

Pozneje sem hotel, da bi bil Tempsky v Pragi založil za slovenske ljudske šole majhen atlant. Poslovenil sem mu vse karte, kakih 20 in več. Rokopis je Tempsky prej predložil ministrstvu v odobrenje, kar pa se mu ni ugodilo. Dobil ga je menda v roke kakšen German ki se je jezil, da sem slovenil tudi nemška imena, n. pr. München, Breslau, Leipzig, Dresden, Frankfurt itd. zaraditega je bil moj trud zaman.

Dobre šole so sad dobrih učiteljev. Le izobraženi, in to strokovno izobraženi možje morejo biti dobri učitelji. Slovenski učitelji pa pred 40 in 30 leti niso imeli še prilike, da bi se bili mogli v svoji stroki in v slovenskem jeziku dobro izvežbati. Niso imeli še čisto nič metodiških in pedagoških navodil.

(Dalje.)

blagem spominu. Pa tudi tega volila še do danes nismo prejeli in smo torej navezani le na podporo slavnega mestnega zbora, Kranjske hranilnice, Kmetske posojilnice in Obrtno pomožnega društva, ki se nas vsako leto spominjajo s svojimi, že večkrat omenjenimi prispevki. Hvala jim zato! Pri seji dne 9. jan. 1906 se je tudi sklenilo, da se vrši občni zbor „Narodne šole“ vedno z občnim zborom „Vdovskega učiteljskega društva“ in da se sklepajo društveni računi z 31. decembrom vsakega leta. Odbor je sklenil v tej seji tudi, da pristopi „Narodna šola“ z enim deležem „Učiteljskemu tiskovnemu društvu“, ter da se Travnovo volilo naloži v kaki hranilnici, kjer bi se obrestovalo po 5%, da bi imelo naše društvo večje dohodka od tega volila, ubožne šole pa večje koristi, zakaj s sedanjimi 20% tudi ne gre, ker ravno naši naročniki niso točni s plačili in le preveč zlorablajo „Narodno šolo“ s tem, da sicer mnogo naročajo, a premalo plačujejo. Seveda tako ne gre in ne more iti. Kadar se vsi izpreobrnejo, pojde boljše. V to pa pomoz Bog in dobra volja naših naročnikov!

Zaduja seja „Narodne šole“ je bila dne 7. marca t. l. Pri tej seji se je določil današnji občni zbor in se sklenilo odstotke pri naročevanju šolskega blaga znižati na 10% in to do tistega časa, da se izboljša finančno stanje našega društva, da nam namreč izplača slavni deželni odbor onih 800 K, ki so nam bile določene pri zadnji seji slavnega deželnega zbora.

Blagajnik Alojzij Kecelj poroča: Vsota vseh dohodkov znaša 9487 K 53 h, vsota vseh stroškov pa 9468 K 59 h, torej prestanka 18 K 94 h. Društvena imovina ob sklepu računa: 2646 K 97 h, mimo lanskega leta 2804 K 64 h je torej manj imetja 157 K 67 h. — Pregledniki so dobili vse račune v najlepšem redu.

V odbor so bili izvoljeni z vzklikom: Razinger Anton, predsednik; Dimnik Jakob, predsednikov namest.; Cepuder Jožef, tajnik; Kecelj Alojzij, blagajnik; Furlan Jakob, Krulac Ivan, Likar Janko, Režek Juraj, Trošt Frančišek Ks., odborniki. — Pregledovalci računov so: Levec Janez, Gabršek Fr., Jelenc L.

Tovariš Ivan Šega predlaga:

1.) Predsedništvo „Narodne šole“ naj stopi v dogovor z deželno vlado hrvaško, da si ona preskrbi tudi nekaj slik naravnih krasot slovenskega ozemlja — bodisi zgodovinskih, bodisi zemljepisnih važnostij — da le-ta uvrsti te zanimivosti v one slike, ki jih namerava izdati kot nazorne slike. (Prepusti se odboru.)

2.) Predsedništvo izkušaj v življenje spraviti takozvane „Naturaliensammelstellen“ po zgledu Čehov in Nemcev. (Sprejeto.)

3.) Predsedništvo se obrni na razna založništva šolskih učil, kakor Pichler, Tempsky itd., z zahtevo, da se naj raznim učilom, v prvi vrsti stenskim slikam, preskrbe slovenska imena. (Sprejeto.)

Potem zaključil predsednik zborovanje.

Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem je imelo svoj občni zbor dne 27. sušca t. l. v „Narodnem domu“.

Predsednik Juraj Režek otvori zborovanje ob 9. uri, pozdravi zborovalce in se toplo spominja umrlih članov Maksa Josina, Engelberta Kavčiča ter društvenega mecena Josipa Travnca. Zborovalci so v znak sočutja in hvaležnosti vstali s sedežev.

Ko določi predsednik Jakoba Furlana in Vendelina Sadarja za overovatelja zapisnika, poroča tajnik Alojzij Kecelj približno tako-le: Preden pričnem govoriti o društvenem poslovanju, mi je v prvi vrsti omeniti, oziroma ponoviti, da je 30. sušca 1906 umrl Josip Traven, upokojeni nadučitelj v Ljubljani. Rajnik je bil vse svoje življenje skromen mož, varčen in zgleden gospodar. Bil je liki čebelica vedno pri delu, skrbeč ne le sproti, ampak tudi za bodočnost. In ker pridobitev svojega uma in truda ni užival sam, so pripadle glasom njegovega slednjega sporočila v hasek učiteljskemu stanu, za katerega je vedno gorel. Naše društvo prejme 4000 K in eno osminko ostale, v slednjem sporočilu nerazdeljene vsote. Sebi pritrgovati, da se pomaga trpečemu sobratu, je najplemenitejši čut, ki ga more roditi in gojiti človeško srce. In to redko, blago, kremenito srce sedaj že razpada v prah. A hvaležnost, ki jo je to srce zbudilo v nas, pa ne razpada, temveč bo živela, dokler bo bilo še kako učiteljsko srce. Josip Traven torej za nas in naše stanovske naslednike ni umrl, živi med nami in živel bo v najčastnejšem spominu, dokler bodo imeli Slovenci šole in učitelje. Slava Travnovemu spominu!

V dobi od 1. prosinca 1905 do 31. grudna 1906 so pristopili štiri člani, dva sta izstopila v smislu § 10. društvenih pravil, umrl pa je Maks Josin, učitelj v Ljubljani in večletni, marljivi pregledovalec društvenih računov. Bil je ljubezniv tovariš, značajan mož, dober soprog in skrben oče. Mož blagih lastnosti je mnogo prezgodaj legel v hladno zemljo. Po njem žaluje vdova, dve hčerki, njegovi prijatelji in kolegi. — Preminul pa je tudi Engelbert Kavčič, nadučitelj pri Sv. Križu nad Litijo, zapustivši ženo in enega otroka. Rajni Kavčič še ni bil pravi član, ker je umrl v letih provizorija. Oba pokojnika naj počivata v miru!

Društvo je imelo 1906. l. 114 članov.*)

Blagajnik Josip Cepuder je izkazal 63.259 08 K dohodkov in 44 K 27 h manj izdatkov. Društvenega imetja je 116.215-63 K; v preteklem poslovnem letu se je pomnožilo za 500 kron.

Pregledovalec društvenih računov Fran Gale je imenom revizorjev izjavil, da so računi v popolnem redu, ter je predlagal odboru oprostilo, kar se je soglasno sprejelo.

Ivan Šega je predlagal: Uvede naj se čekovni promet. Začetkom vsakega poslovnega leta naj se pošljejo članom položnice za vplačilo udnine. Poleg udnine mora plačati vsak ud še 10 vinarjev za položnico in za nje dopošiljatev po pošti. Predlog je bil soglasno sprejet.

Izvoljen je bil dosedanji odbor, in sicer: Juraj Režek (predsednik), Jakob Dimnik (predsednikov namestnik), Josip Cepuder (blagajnik), Alojzij Kecelj (tajnik), Jakob Furlan, Josip Gregorin, Anton Javoršek, Luka Jelenc in Janko Žirovnik. Za pregledovalce računov so bili izbrani: Fran Gale, Fran Marolt in Karel Javoršek.

Društvo slovenskih učiteljic je imelo svoje občno zborovanje dne 27. marca 1907 na dekliški osemrazrednici v Ljubljani. — Predsednica, tovarišica Drollova pozdravi v velikem številu zbrane kolegince, zlasti pa okrajnega šolskega nadzornika gospoda Mayerja, ki je tudi posetil zborovanje. Odkar smo imele zadnje zborovanje, se razmere med učiteljstvom niso izpremenile niti za pičico v naš prilog; zakaj oni krogi, ki gledajo vse druge stanove z milostnimi pogledi in jim pomagajo, imajo za učiteljstvo le trde paragrafe, za njihovo bedno stanje pa preziranje. Tudi prošnja na deželni odbor za brezplačno ali vsaj znižano oskrbovanje obolelih učiteljic v deželni bolnici čaka ponižno rešitve.

Predsednica se spominja tudi umrle kolegince Hacinove, na kar vstanejo navzoči v znak sožalja.

Nato je tovarišica Mehletova obravnavala prirodopisno sliko „Krt“ po biološki metodi. Nastop je bil izboren, za kar je žela burno odobravanje. — O društvenem delovanju je poročala tovarišica Miklavčičeva. Ta je šibala brezbriznost nekaterih učiteljic, ki prav nikoli ne zahajajo med učiteljstvo in niso članice nobenega društva. Za kranjske učiteljice je naravnost sramotno, da se brigajo tako malo za svoje stanovske dolžnosti, zakaj med 380 učiteljicami je komaj ena tretjina članic našega društva. Zato priporoča navzočim, naj bi pridobivale novih članic, zakaj moč je edino le v močni organizaciji. Najlepši zgled imamo pri ženstvu drugih držav, ki zedinjeno — brez razločka na stan — zahteva neustrašeno svojih pravic.

Tajnica priporoča tudi kolegincam, naj čitajo vestno sestavljen spis o delovanju hrvaških učiteljic, ki ga je objavila tovarišica Zupančičeva v letnem poročilu.***) Kako sumozavestne in delavne so hrvaške učiteljice in me — ali naj zaostajamo za njimi?

Blagajničarica tovarišica Maroutova je poročala o denarnem stanju društva. Dohodkov je 324-30 K, stroškov 226-84 K, prebitka torej 97-44 K. Pregledovalki računov sta jih našli v redu.

Med predlogi je nasvetovala tovarišica Zemljanova, naj bi bilo med učiteljicami bolj prijateljsko občevanje in naj bi

*) Če upoštevamo veliko korist tega društva, je to število odločno pre-majhno. Uredništvo.

**) Na ta spis se ozremo pozneje. Uredništvo.

izginili komplimenti in formelnosti med njimi, ki samo odtujajo drugo drug. V to svrhu naj bi se prirejali sestanki in društveni koncerti.

Tovarišica Koban je nasvetovala jourfixe, ki naj bi bili ne le v Ljubljani, ampak tudi v drugih krajih ob železnici.

Predsednica je nato zaključila zborovanje, zahvalivši se vsem zborovalkam, zlasti pa tovarišici Mehletovi in poverjenicam, ki pomagajo pri društvenem poslu.

Društvo šteje 150 članic, in sicer: črnomeljski okraj 6, kamniški 9, kočevski 2, kranjski 21, krški 12, litijski 6, Ljubljana (mesto) 15, Ljubljana (okolica) 12, logaški 19, novomeški 5, postojnski 27, radovljški 16, podpornih članov 5.

Učiteljsko društvo za šolski okraj Rudolfovo zboruje v soboto, dne 13. aprila t. l., ob pol 2. uri popoldne v dekliški šoli v Rudolfovem po sledečem vzporedju:

1. Nagovor predsednika. 2. Predavanje gosp. profesorja F. Suher o risanju v ljudski šoli. 3. Poročilo o društvenem delovanju. 4. Pregled in odobrenje računa za upravno leto 1906/7. 5. Dopisi vodstva „Zaveze“. 6. Volitev društvenega odbora. 7. Volitev delegatov za občni zbor „Zaveze“. 8. Slučajnosti. Z ozirom na drugo točko vzporedja — predavanje strokovnjaka o risanju — vabi podpisane vse cenjene društvence in društvence, kakor tudi učiteljstvo, ki še ni član našega društva, da se udeležijo zborovanja polnoštevilno. J. Turk, t. č. predsednik.

Štajersko.

Ljutomersko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 11. t. m., ob 9. uri dopoldne v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru po sledečem vzporedju:

1. Zapisnik; 2. dopisi; 3. o delovanju v okrajnem šolskem svetu in statistični podatki glede šol ljutomerskega in gornje-radgonskega šolskega okraja — g. ravnatelj Robič; 4. slučajnosti. K polnoštevilnemu posetu vabi najvljudnejše odbor.

Učiteljsko društvo za laški okraj zboruje v nedeljo 14. aprila t. l., ob polu 11. uri dopoldne v Laškem trgu.

Dnevni red: 1. Zapisnik; 2. dopisi; 3. društvene in stanovske zadeve; 4. kako vzgajaj učitelj šolsko mladino, da postane narodnozavedna. Poročevalec Bl. Jurko; 5. slučajnosti, nasveti in predlogi.

Opomba. Točno ob 10. uri pevska vaja. Pesmi: a) Slovenski svet, ti si krasan, št. 7, str. 25. b) Večerna, št. 21, str. 78. c) Na straži, št. 25, str. 87. Aljaževa pesmarica II. zvezek, katero naj vsak pevec prinese s seboj.

K polnoštevilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Letno poročilo „Učiteljskega društva za celjski in laški okraj“ za društveno leto 1906. Minuli so s starim letom prazniki naših sestankov, delavniki v našem društvenem življenju. Zopet stojimo pred vami, dragi tovariši, kakor lani osorej, da pokažemo, ali smo izpolnili, kar smo obljubili storiti, ali je ustrezalo naše društveno delovanje smotru, ki smo si ga stavili.

Bilanca našega delovanja je jasna in čista, in s ponosom zremo na minulo društveno leto, ki je z radostjo uvrščamo že preteklim tovarišicam. Saj pa je naše društveno delovanje podobno mirnemu, pred viharji varnemu pristanišču, kamor brez skrbi krene ladja, ne da bi je potopili valovi širokega, nemirnega morja v dna globino. Tu je naš varen kraj, kjer si črpamo novih svežih moči, da se še krepkeje stavimo v bran razburkanim valovom vsakdanjega življenja, tu je kraj, kjer si mirno in skrbno brusimo svoje meče za v bran sovražni nam sili. Zato pa nam bodi in ostani ta kraj vedno svetišče, obenem pa naših sil gojišče, okolo katerega se vedno zbirajmo z odkritim srcem, z veselo dušo in z namenom, delati vsi za enega — eden za vse; v blagor in procvit svojega stanu.

Evo našega podrobnega dela v društvenem letu 1906!

V minulemu letu je bilo pet zborovanj, pri katerih je bilo skupno 152 zborovalcev; torej pride na vsako zborovanje povprečno 30 zborovalcev.

Društvo šteje enega častnega člana, 75 rednih, 10 podpornih; radi preselitve v drug kraj smo izgubili tri člane, a dva sta še člana našega društva; eden od teh je bil imenovan za šolskega nadzornika, drugi pa je bil poklican kot učitelj na c. kr. vadnico v Mariboru. Med rednimi člani društva sta dva okrajna šolska nadzornika.

Tekom minulega društvenega leta so se vršila sledeča predavanja: tov. Šah je razpravljal o novem šolskem in učnem redu, profesor Josip Kožuh je imel dve predavanji o stožčevi projekciji. Tovariša Kranje in Brinar sta razpravljala o nerazdeljenem času pouka, o učiteljevem delovanju izven šole pa tovariša L. Černež in Petriček. Obe poslednji predavanji sta bili jako zanimivi; razmotrivali sta se tudi pri „Zavezinem“ zborovanju v Šoštanju. Kakor razvidno, pride na vsako zborovanje po eno predavanje.

Med predlogi, ki so se stavili, bi bilo omeniti tele: Vsaka nerazumljiva točka šolskega in učnega reda se takoj naznani društvenemu odboru, da se o nji pogovori pri zborovanju. Glede šolskega in učnega reda se je sklenila primerna resolucija. — Društvo se je dalje izjavilo v zadevi uvedbe obligatoričnih nadaljevalnih šol z istočasnim skrajšanjem šolske obveznosti na šest ali sedem let, izjavo pa poslalo c. kr. kmetijski družbi štajerski in c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Gradcu.

Pesniku Josipu Stritarju smo čestitali k njegovi 70 letnici, na kar je poslal društvu zahvalo na razglednici, ki se je shranila v arhivu. — Precej se je razpravljalo o uvedbi dvomesečnih počitnic in se je zaradi začetka počitnic sklenila primerna resolucija. — Društvo je tudi opozorilo štaj. „Lehrerbund“, naj stori potrebne korake, da bodo tudi učiteljice ročnih del, ki so so-proge učiteljev, deležne pokojnine. Stavil se je še predlog, naj se naroči vsako šolsko vodstvo na „Planinski Vestnik“.

V minulemu letu so popolnoma zaspale pevske vaje za prireditve koncerta v prid učiteljskemu konviktu. Mnogo denarja je že šlo rakom žvižgat, a upamo, da nam vztrajnost in požrtvovalnost vendar pribori, da bomo častno nastopili pri nameravane koncertu. Če nam pa res ni mogoče prirediti kakega koncerta, tedaj pa tiho sezimo v svoje žepce in darujmo toliko, da zložimo brez koncerta pokroviteljino. Pokažimo že tako ali tako svojo jekleno voljo, brezbriznost pa vzmimo v kot med staro šaro.

Nikakor pa ne smemo pozabiti svojega vrlega tovariša predsednika, ki skrbi pri inace obilem delu vedno za zanimiv vzpored pri zborovanjih in ki pri razmotrivanju društvenih zadev nikdar ne pozabi opozoriti tovariše na razne aktualnosti in jih bodriti k vztrajnemu delovanju v društvu in izven njega.

To je torej okostje našega delovanja! A delo nas čaka zopet v novem društvenem letu! Zopet bo treba napeti moči, in mislim, močnejše ko doslej. Zakaj vrvenje zunaj v življenju bo mogočno vplivalo na tok društvenega delovanja. Zato se bo treba trdneje nego kdaj poprej skleniti, da bomo krepko oborožena armada, pripravljena biti vsak boj z upom zmaga. To leto nas ne najdi male, brezsrčne, ampak zavedajmo se vsak hip, da smo pionirji prosvete, da smo mi tista mogočna sila, ki dviguje vztrajno zastor temote, a razširja blagodejno svetlobo našemu narodu, kateremu nesebično želimo, da se otrese spon, s katerimi mu hočejo vzeti prostih misli in zlato svobodo. Zato pa na delo z vsemi močmi, bodisi tovariš bodisi tovarišica, da krepko in visoko razpnejo zastavo prosvete: sebi v čast, narodu svojemu v procvit!

Tajnik.

Književnost in umetnost.

Računske naloge za obrtne šole. Sestavil H. Podkrajšek, c. kr. strokovni učitelj. Cena vezani knjigi 1 K 10 h. — Na Dunaju založili Karel Graesser in drugovi. 1906. — Z odlokom visokega c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 18. septembra 1906, št. 32.723, odobrena učna knjiga. — Natisnila c. kr. dvorna tiskarja Fr. Winiker & Schickardt v Brnu. — Kakor smo se razveselili Podkrajškove knjige „Obrtno računstvo“, tako z vsem zadovoljstvom konstatujemo, da nam je dobrodošla njegova najnovejša knjiga „Računske naloge za obrtne šole“. — Obrtno-nadaljevalne šole na Slovenskem so se morale in se morajo deloma še boriti z mnogimi težkočami, ki jih pač ne moremo vseh tu podrobneje naštevati, a ena največjih težav je bila ta, da nam je primanjkovalo dobrih strokovnih knjig. Rabiti smo morali najčesče nemške knjige.

Podkrajškova knjiga ima osem delov, in sicer obsežajo ti deli naloge vseh onih panog, ki jih predpisuje zakon za obrtno-nadaljevalne šole, in sicer tako za pripravljajni kakor tudi za I. in II. tečaj. Naloge so prav skrbno izbrane in pregledno sestavljene, in kar moramo posebno poudarjati, je tvarina zbrana v